

269.

Oświadczenie rządowe

z dnia 20 marca 1923 r.

w przedmiocie zawisłych sądowych spraw depozytowych z przyznanych Polsce Traktatem Wersalskim obszarów z wyjątkiem obszaru górnośląskiego.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że na podstawie artykułu 4 § 6 Układu Polsko-Niemieckiego w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości, podpisanego w Poznaniu dnia 20 września 1920 roku (Dz. U. R. P. № 120, poz. 795), zawarty został Układ Polsko-Niemiecki w przedmiocie zawisłych sądowych spraw depozytowych z przyznanych Polsce Traktatem Wersalskim obszarów z wyjątkiem obszaru górnośląskiego. Tekst układu załącza się.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *W. Sikorski*Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski***Układ Polsko-Niemiecki**

w przedmiocie zawisłych sądowych spraw depozytowych z przyznanych Polsce Traktatem Wersalskim obszarów, z wyjątkiem obszaru górnośląskiego:

Rząd Polski oraz Rząd Niemiecki zgodziły się, aby zgodnie z interesami obu ludności sądowe sprawy depozytowe, na które miało wpływ przyznanie Polsce obszarów z wyjątkiem obszaru górnośląskiego, na podstawie upoważnienia zawartego w artykule 4 § 6 układu polsko-niemieckiego z dnia 20 września 1920 r. w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości uregulować w drodze umów, których brzmienie ustaliły wspólnie polski i pruski zarządy wymiaru sprawiedliwości, i mianowały w tym celu swymi pełnomocnikami:

Polski Rząd:

Wiceprezesa Sądu Okręgowego,
p. Tadeusza Zajączkowskiego,

Niemiecki Rząd:

Rzeczywistego Tajnego Radcę Legacyjnego, Dyrektora
Ministerjalnego w Urzędzie dla Spraw Zagranicznych,
p. Karl v. Stockhammern,

którzy po przedłożeniu swych pełnomocnictw, uznanych za sporządzone w dobrej i należytej formie, ugodzili się co do następujących postanowień:

Art. 1.

§ 1.

Sprawy, w których przed przejściem wymiaru sprawiedliwości złożono w sądach, położonych w przyznanych Polsce obszarach, z wyjątkiem obszaru górnośląskiego, wartości, wymienione w § 1 pruskiej ustawy depozytywnej z dnia 21 kwietnia 1913 r. (Zbiór ustaw pruskich, str. 225), załatwiać się będzie wedle następujących postanowień:

Die Polnische und die Deutsche Regierung sind übereingekommen, im Interesse der beiderseitigen Bevölkerung die durch die Abtretung von Gebiets teilen mit Ausnahme von Oberschlesien beeinflussten gerichtlichen Hinterlegungssachen auf Grund der Ermächtigung in Artikel 4 § 6 des polnisch-deutschen Abkommens, betreffend die Überleitung der Rechtspflege, vom 20. September 1920 durch Vereinbarungen zu regeln, deren Text von der Polnischen und der Preussischen Justizverwaltung gemeinschaftlich festgestellt worden ist, und haben zu diesem Zwecke zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

die Polnische Regierung:

den Bezirksgerichts-Vizepräsidenten,
Herrn Tadeusz Zajączkowski,

die Deutsche Regierung:

den Wirklichen Geheimen Legationsrat,
Ministerialdirektor im Auswärtigen Amt,
Herrn Karl von Stockhammern,

die ihre Vollmachten vorgelegt, in guter und gehöriger Form befunden und sich danach über folgende Bestimmungen geeinigt haben:

Art. 1.

§ 1.

Angelegenheiten, in denen bei Gerichten der an Polen abgetretenen ehemals preussischen Gebiete mit Ausnahme von Oberschlesien in der Zeit vor Übergang der Rechtspflege Werte der in § 1 der Preussischen Hinterlegungsordnung vom 21. April 1913 (Preussische Gesetzsammlung Seite 225) bezeichneten Art hinterlegt worden sind, werden nach Massgabe der folgenden Bestimmungen erledigt:

§ 2.

(1) Jeżeli złożono pieniądze (§ 6 pruskiej ustawy depozytowej) wstępują w miejsce dotychczasowego urzędu depozytowego:

- 1) odnośnie do kwot, złożonych w urzędach depozytowych dawniejszego okręgu sądu apelacyjnego w Poznaniu, sąd powiatowy w Międzyrzeczu,
- 2) odnośnie do kwot, złożonych w urzędach depozytowych dawniejszego okręgu sądu apelacyjnego w Kwidzynie, sąd powiatowy w Kwidzynie,
- 3) odnośnie do kwot, złożonych w dawniejszym sądzie powiatowym w Działdowie, sąd powiatowy w Allenstein,

jako odtąd właściwe urzędy depozytowe.

(2) To samo stosuje się w przypadku § 8 pruskiej ustawy depozytowej, jeżeli złożone środki płatnicze przemieniono przed przejściem wymiaru sprawiedliwości na pieniądze kasowe.

(3) Atoli postanowienia ustępów 1 i 2 nie stosują się, jeżeli złożenie depozytu nastąpiło po dniu 25 stycznia 1919 r. w urzędach depozytowych, położonych na obszarze dawniejszej prowincji poznańskiej, zajętej przez Polskę przed wejściem w życie Traktatu Wersalskiego. W tym wypadku uważa się za właściwy urząd depozytowy ten polski sąd, który wstąpił w miejsce dawnego sądu pruskiego.

§ 3.

Jeżeli złożono papiery wartościowe, inne dokumenty lub kosztowności albo w myśl § 8 pruskiej ustawy depozytowej środki płatnicze, których do chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości nie przemieniono na pieniądze kasowe, staje się właściwym urzędem depozytowym ten polski sąd, który wstąpił w miejsce dotychczasowego pruskiego, sądu chyba że złożone wartości w chwili przejścia wymiaru sprawiedliwości są przechowane w urzędach, których siedziby nie leżą na obszarze przypadłym Polsce. W tym wypadku wstępują w miejsce dotychczasowych urzędów depozytowych, sądy wymienione w § 2 ust. 1, jako odtąd właściwe urzędy depozytowe.

§ 4.

(1) Właściwy odtąd w myśl §§ 2 i 3 urząd depozytowy winien na wniosek oddać depozyt urzędowi depozytowemu drugiego państwa, o ile nic innego z niżej podanych postanowień nie wynika.

(2) Do postawienia takiego wniosku są uprawnieni:

- a) deponent, albo
- b) inni interesowani razem, jeżeli deponentowi nie przysługuje prawo do odebrania depozytu, lub jeżeli depozyt złożono celem ostatecznego uwolnienia się od dłużnego zobowiązania.

(3) Jeżeli wedle przepisów obowiązujących w czasie przejścia władzy państwowej do wystąpienia z wezwaniem wydania depozytu jest w myśl § 15 prus-

§ 2.

(1) Soweit Geld (§ 6 der Preussischen Hinterlegungsordnung) hinterlegt ist, tritt an die Stelle der bisherigen als nunmehr zuständige Hinterlegungsstelle:

1. hinsichtlich der bei Hinterlegungsstellen des früheren Oberlandesgerichtsbezirks Posen hinterlegten Beträge das Amtsgericht in Meseritz,
2. hinsichtlich der bei Hinterlegungsstellen des Oberlandesgerichtsbezirks Marienwerder hinterlegten Beträge das Amtsgericht in Marienwerder,
3. hinsichtlich der bei dem früheren Amtsgericht in Soldau hinterlegten Beträge das Amtsgericht in Allenstein.

(2) Das Gleiche gilt im Falle des § 8 der Preussischen Hinterlegungsordnung, wenn vor Übergang der Rechtspflege die hinterlegten Zahlungsmittel in kassenmässiges Geld umgesetzt worden sind.

(3) Die Bestimmungen der Absätze 1 und 2 finden jedoch keine Anwendung, soweit in der Zeit nach dem 25. Januar 1919 bei Hinterlegungsstellen des vor dem Inkrafttreten des Vertrages von Versailles von Polen besetzten Gebietes der früheren Provinz Posen hinterlegt worden ist. In diesen Fällen ist als Hinterlegungsstelle dasjenige polnische Gericht zuständig, das an die Stelle des früheren preussischen Gerichts getreten ist.

§ 3.

Soweit Wertpapiere, sonstige Urkunden oder Kostbarkeiten oder gemäss § 8 der Preussischen Hinterlegungsordnung Zahlungsmittel hinterlegt sind, die bis zum Übergang der Rechtspflege in kassenmässiges Geld nicht umgesetzt worden sind, ist als Hinterlegungsstelle dasjenige polnische Gericht zuständig, das an die Stelle des früheren preussischen Gerichts getreten ist, es sei denn, dass die hinterlegten Werte im Zeitpunkt des Überganges der Rechtspflege bei Stellen verwahrt sind, deren Sitz nicht an Polen abgetreten ist. In diesem Falle treten an die Stelle der bisherigen als nunmehr zuständige Hinterlegungsstellen die in § 2 Absatz 1 bezeichneten Gerichte.

§ 4.

(1) Die nach §§ 2 und 3 fortan zuständige Hinterlegungsstelle hat die Hinterlegung auf Antrag an eine Hinterlegungsstelle des anderen Staates abzugeben, soweit sich nicht aus den nachstehenden Bestimmungen etwas anderes ergibt.

(2) Zur Stellung des Antrages sind berechtigt:

- a) der Hinterleger oder
- b) die übrigen Beteiligten gemeinsam, wenn dem Hinterleger ein Recht auf Rücknahme der Hinterlegung nicht zusteht, oder wenn zum Zwecke der endgültigen Befreiung von einer Schuldverbindlichkeit hinterlegt ist.

(3) Soweit nach den bei Übergang der Staatshoheit geltenden Vorschriften eine Behörde zur Stellung eines Ersuchens auf Herausgabe gemäss

kiej ustawy depozytowej właściwą władza, depozyt zostanie oddany po myśli ustępu 1 również na wezwanie właściwej władzy drugiego państwa. Właściwość wzywającej władzy ma wezwany urząd depozytowy badać w każdym poszczególnym przypadku, uwzględniając fakt przejścia władzy państwowej i układy zawarte między Państwem Polskim a Państwem Niemieckim. Jeżeli właściwość wzywającej władzy opiera się na jednym z układów w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości z dnia 20 września 1920 r. lub z dnia 12 kwietnia 1922 r., winna władza ta, występując z wezwaniem, stwierdzić, że oddanie władzy wymiaru sprawiedliwości drugiego państwa zawisłego u niej postępowania ani nie ma nastąpić z urzędu, ani w przypadku, w którym oddanie to jest dopuszczalne na wniosek stron lub interesowanych, że wniosku takiego mimo wezwania nie uczyniono w czasokresie jednego miesiąca po wezwaniu.

(4) Urząd depozytowy jest zobowiązany do oddania depozytu tylko wówczas, gdy odnośny wniosek lub wezwanie nadeszło do niego najpóźniej z upływem dnia 31 grudnia 1925.

(5) O wydaniu zarządzenia oddania należyawiadomić interesowanych.

§ 5.

(1) Jeżeli w przypadkach, przewidzianych w § 4, urząd depozytowy dowie się, że osoba trzecia podnosi roszczenie do przedmiotu stanowiącego depozyt, winien on oddanie depozytu uczynić zawisłym od zgody owej osoby trzeciej. Atoli urząd depozytowy może polecić osobie trzeciej, by w określonym czasokresie udowodniła swe roszczenie, lub je dochodziła drogą skargi pod rygorem, że w razie przeciwnym oddanie depozytu nastąpi i bez jej zgody. Należy określić czasokres odpowiedni, ale możliwie krótki. Takie polecenie winien urząd depozytowy wydać na żądanie władzy drugiego państwa, wzywającej o oddanie depozytu.

(2) W postępowaniu karnem oddanie depozytu nastąpi jedynie w razie zgody prokuratury, w której postępowanie jest zawisłym lub przy której ma się ono na podstawie polsko-niemieckich układów w przedmiocie przejęcia wymiaru sprawiedliwości z dnia 20 września 1920 r. lub z dnia 12 kwietnia 1922 r. dalej prowadzić.

(3) Oddanie depozytu na podstawie § 4 jest tak długo wykluczone, jak długo złożony przedmiot lub roszczenie przeciw urzędowi depozytowemu o wydanie depozytu należy do masy upadłości zawisłej w państwie, do którego należy urząd depozytowy.

§ 6.

Na podstawie § 4 oddanie depozytu nastąpi:

- a) jeżeli w myśl § 2 lub § 3 odtąd są właściwymi sądy niemieckie wyszczególnione w § 2 ustęp 1 wymienionym we wniosku lub w wezwaniu polskim urzędowi depozytowemu,

§ 15 der Preussischen Hinterlegungsordnung zuständig ist, wird die Hinterlegung gemäss Absatz 1 auch auf ein Ersuchen der zuständigen Behörde des anderen Staates abgegeben. Die Zuständigkeit der ersuchenden Behörde ist unter Berücksichtigung des Überganges der Staatshoheit und der zwischen Polen und dem Deutschen Reich geschlossenen Verträge von der ersuchten Hinterlegungsstelle im Einzelfalle zu prüfen. Beruht die Zuständigkeit der ersuchenden Behörde auf einem der polnisch-deutschen Abkommen, betreffend die Überleitung der Rechtspflege, vom 20. September 1920 oder vom 12. April 1922, so hat sie bei Stellung des Ersuchens zu bescheinigen, dass eine Abgabe des bei ihr schwebenden Verfahrens an eine Justizbehörde des anderen Staates weder von Amts wegen zu erfolgen hat, noch in einem Falle, in dem sie auf Antrag der Parteien oder Beteiligten zulässig ist, von diesen binnen Monatsfrist nach Aufforderung beantragt worden ist

(4) Die Hinterlegungsstelle ist zur Abgabe der Hinterlegung nur dann verpflichtet, wenn der Antrag oder das Ersuchen bis zum Ablauf des 31. Dezember 1925 bei ihr eingeht.

(5) Von dem Erlass der Abgabeverfügung sind die Beteiligten zu benachrichtigen.

§ 5.

(1) Erlangt die Hinterlegungsstelle in den Fällen des § 4 davon Kenntnis, dass ein Dritter auf den Gegenstand der Hinterlegung Anspruch erhebt, so hat sie die Abgabe der Hinterlegung von der Zustimmung des Dritten abhängig zu machen. Die Hinterlegungsstelle kann jedoch dem Dritten aufgeben, binnen einer Frist seinen Anspruch nachzuweisen oder im Klagewege geltend zu machen, widrigenfalls die Hinterlegung ohne seine Zustimmung abgegeben wird. Die Frist soll angemessen, aber möglichst kurz bestimmt werden. Auf Verlangen der um Abgabe der Hinterlegung ersuchenden Behörde des anderen Staates hat die Hinterlegungsstelle eine solche Auflage zu machen.

(2) Eine Hinterlegung in einem Strafverfahren wird nur mit Zustimmung der Staatsanwaltschaft abgegeben, bei der das Strafverfahren schwebt oder auf Grund der polnisch-deutschen Abkommen, betreffend die Überleitung der Rechtspflege, vom 20. September 1920 oder vom 12. April 1922 fortzuführen ist.

(3) Die Abgabe einer Hinterlegung auf Grund des § 4 ist ausgeschlossen, solange der hinterlegte Gegenstand oder der Anspruch gegen die Hinterlegungsstelle auf Herausgabe der Hinterlegung zu der Masse eines in dem Staate der Hinterlegungsstelle schwebenden Konkurses gehört.

§ 6.

Die Hinterlegung wird auf Grund des § 4 abgegeben:

- a) soweit gemäss § 2 oder § 3 fortan die im § 2 Abs. 1 bezeichneten deutschen Gerichte zuständig sind, an die in dem Antrage oder Ersuchen bezeichneten polnischen Hinterlegungsstellen,

b) jeżeli w myśl § 2 lub § 3 odtąd jest właściwym polski sąd jako urząd depozytowy, sądom (urzędowi depozytowym) wymienionym w § 2 ustęp 1 przy uwzględnieniu poprzedniego pruskiego ustroju sądownictwa.

§ 7.

W przypadkach uregulowanych w §§ 4 do 6 przechodzi depozyt do urzędu depozytowego drugiego państwa w tym stanie prawnym, w jakim znajduje się on w chwili wydania zarządzenia oddania. W szczególności bez ujmy dla przepisu zawartego w § 5 ust. 1 przez oddanie depozytu pozostają nienaruszonymi prawa osób trzecich, sprzeciwiające się wydaniu masy depozytowej deponentowi lub innym uprawnionym. To samo stosuje się do praw zastawu nabytych w drodze egzekucji. Jeżeli takie prawa zastawu opierają się na tytule uznanym tylko za tymczasowo wykonalny lub jeżeli one dają wierzycielowi wedle ustawy tylko tymczasowe zabezpieczenie, winien urząd depozytowy państwa, przejmującego depozyt, uznawać rozstrzygnięcia sądów państwa, oddającego depozyt, zapadłe po oddaniu depozytu a mające wpływ na ostateczny stan wspomnianych praw, narówni z rozstrzygnięciami krajowych sądów.

§ 8.

(1) Sądy, wymienione w §§ 2, 3 i w § 6, są wyłącznie właściwymi do wydawania wszystkich rozstrzygnięć, należących w myśl pruskiej ustawy depozytowej do właściwości urzędów depozytowych.

(2) Zażalenie przeciw rozstrzygnięciom właściwego potem polskiego urzędu depozytowego należy stosownie do § 3 pruskiej ustawy depozytowej wnieść w drodze nadzoru służbowego do obecnie przełożonych polskich urzędów.

(3) Zażalenia, zawisłe w chwili wejścia w życie niniejszego układu, należy — jeżeli w myśl postanowienia niniejszego układu właściwym urzędem depozytowym jest obecnie sąd drugiego państwa — oddać do rozstrzygnięcia urzędowi zażaleniowemu, przełożonemu owemu sądowi.

§ 9.

(1) Oświadczenia, wymienione w § 14 ust. 1 L. 1 pruskiej ustawy depozytowej, można składać także protokularnie w sądzie lub u sekretarza sądowego drugiego państwa w języku, dopuszczonym przy tym sądzie.

(2) To samo stosuje się do wspomnianych w § 4 niniejszego układu wniosków o oddanie depozytu urzędowi depozytowemu drugiego państwa.

(3) Jeżeli urząd depozytowy robi użytek z uprawnienia przysługującego mu w myśl § 18 pruskiej ustawy depozytowej, może potwierdzenie prawdziwości podpisu lub publiczne uwierzytelnienie dokumentu nastąpić także na obszarze drugiego państwa. Legalizacji podpisu takich dokumentów, o ile ona wedle ogólnych postanowień jest potrzebną, należy

b) soweit gemäss § 2 oder § 3 fortan ein polnisches Gericht als Hinterlegungsstelle zuständig ist, an die im § 2 Absatz 1 bezeichneten Gerichte (Hinterlegungsstellen), unter Berücksichtigung der früheren preussischen Gerichtsorganisation.

§ 7.

In den durch die §§ 4 bis 6 geregelten Fällen geht die Hinterlegung auf die Hinterlegungsstelle des anderen Staates in der gleichen Rechtslage über, in der sie sich im Zeitpunkte der Abgabeverfügung befindet. Insbesondere werden Rechte Dritter, die der Herausgabe der Hinterlegungsmasse an den Hinterleger oder den sonstigen Berechtigten entgegenstehen, unbeschadet der Vorschrift des § 5 Abs. 1, durch die Abgabe der Hinterlegung nicht berührt. Dies gilt auch für die im Wege der Zwangsvollstreckung erworbenen Pfandrechte. Soweit solche Pfandrechte auf einem nur vorläufig vollstreckbaren Titel beruhen oder nach Massgabe des Gesetzes dem Gläubiger nur vorläufige Sicherung gewähren, sind die nach Abgabe der Hinterlegung von Gerichten des abgebenden Staates ergehenden Entscheidungen, die auf den endgültigen Bestand dieser Rechte von Einfluss sind, von der Hinterlegungsstelle des übernehmenden Staates wie Entscheidungen inländischer Gerichte zu behandeln.

§ 8.

(1) Die in den §§ 2, 3 und 6 bezeichneten Gerichte sind für alle auf Grund der Preussischen Hinterlegungsordnung den Hinterlegungsstellen obliegenden Entscheidungen allein zuständig.

(2) Gegen die Entscheidungen der hiernach zuständigen polnischen Hinterlegungsstelle ist die Beschwerde im Dienstaufsichtswege nach Massgabe des § 3 der Preussischen Hinterlegungsordnung an die nunmehr übergeordneten polnischen Stellen zu richten.

(3) Die bei Inkrafttreten dieses Abkommens anhängigen Beschwerden sind, wenn als Hinterlegungsstelle nach den Bestimmungen des Abkommens nunmehr ein Gericht des anderen Staates zuständig ist, an die diesem Gerichte übergeordnete Beschwerde-stelle zur Entscheidung abzugeben.

§ 9.

(1) Die in § 14 Abs. 1 Ziffer 1 der Preussischen Hinterlegungsordnung bezeichneten Erklärungen können auch zu Protokoll eines Gerichts oder Gerichtsschreibers des anderen Staates in der bei diesem Gerichte zugelassenen Sprache abgegeben werden.

(2) Das Gleiche gilt für die in § 4 dieses Abkommens erwähnten Anträge auf Abgabe der Hinterlegung an eine Hinterlegungsstelle des anderen Staates.

(3) Macht eine Hinterlegungsstelle von der Befugnis des § 18 der Preussischen Hinterlegungsordnung Gebrauch, so kann die Bescheinigung der Echtheit der Unterschrift oder die öffentliche Beglaubigung der Urkunde auch im anderen Staatsgebiete herbeigeführt werden. Eine Legalisation der Unterschrift dieser Urkunde ist, sofern sie nach allge-

żądać tylko wówczas, gdy zachodzą uzasadnione wątpliwości co do jego prawdziwości.

§ 10.

(1) Jeżeli depozyt jest lub był przedmiotem sporu, uważa się za prawomocne rozstrzygnięcia w rozumieniu § 14 ust. 1 L. 2 pruskiej ustawy depozytowej rozstrzygnięcia tego polskiego lub niemieckiego sądu, w którym spór został ukończony.

(2) Jeżeli spór zawisł po przejściu wymiaru sprawiedliwości, rozstrzygnięcia sądu należącego do drugiego państwa są miarodajnymi dla urzędu depozytowego wtedy, gdy dla sporu w chwili jego zawisnięcia nie była uzasadnioną w kraju podsądność lub tylko podsądność wedle majątku (§ 23 niemieckiej ustawy o postępowaniu w cywilnych sprawach spornych). W tym przypadku urząd depozytowy winien uwzględnić uzasadnienie podsądności krajowej, jeżeli ona wypływa z wniosku lub z jego umotywowania albo jeżeli to twierdzi przeciwnik wnioskodawcy. Przeciwnika wnioskodawcy należy przesłuchać, chyba że i bez tego wnioskowi powinno się odmówić lub gdy przesłuchanie jest niemożliwym z faktycznych powodów.

§ 11.

Za władze właściwe w rozumieniu § 14 ustęp 1 L. 3 i § 15 pruskiej ustawy depozytowej uważa się polskie władze wówczas, gdy one wskutek przejścia władzy państwowej lub wedle postanowień układów, zawartych albo w przyszłości zawrzeć się mogących między Państwem Polskim a Państwem Niemieckim, są właściwe do wydawania zarządzeń.

§ 12.

Za sąd opiekuńczy w rozumieniu § 21 pruskiej ustawy depozytowej uważa się sąd drugiego państwa wówczas, gdy jego właściwość opiera się na postanowieniach układów polsko-niemieckich w przedmiocie przejścia wymiaru sprawiedliwości z dnia 20 września 1920 r. lub z dnia 12 kwietnia 1922 r., albo gdy osoba, objęta postępowaniem, ma przynależność drugiego państwa a opieka (kuratela) nie została wdrożoną w kraju.

§ 13.

Za władzę nadzorczą w rozumieniu § 22 pruskiej ustawy depozytowej uważa się władzę drugiego państwa wówczas, gdy ona wskutek przejścia władzy państwowej lub wedle postanowień układów, zawartych lub w przyszłości zawrzeć się mogących między Państwem Polskim a Państwem Niemieckim, jest właściwą do sprawowania nadzoru.

§ 14.

W przypadkach, przewidzianych w § 28 ustęp 2 L. 2. pruskiej ustawy depozytowej, wyroki wykluczające, wydane przez sądy drugiego państwa w zakresie ich właściwości, są miarodajnymi dla urzędu depo-

meinen Bestimmungen notwendig ist, nur zu erfordern, wenn begründete Zweifel an der Echtheit bestehen.

§ 10.

(1) Ist oder war die Hinterlegung Gegenstand eines Rechtsstreites, so gelten als rechtskräftige Entscheidungen im Sinne des § 14 Abs. 1 Ziffer 2 der Preussischen Hinterlegungsordnung die Entscheidungen desjenigen polnischen oder deutschen Gerichts, bei denen dieser Rechtsstreit zu Ende geführt worden ist.

(2) Sofern der Rechtsstreit nach Übergang der Rechtspflege anhängig geworden ist, sind Entscheidungen eines dem anderen Staate angehörenden Gerichts für die Hinterlegungsstelle massgebend, wenn für den Rechtsstreit bei Eintritt der Rechtshängigkeit im Inlande kein Gerichtsstand oder nur der Gerichtsstand des Vermögens (§ 23 der Deutschen Zivilprozessordnung) begründet war. Die Begründung eines inländischen Gerichtsstandes ist in diesem Falle von der Hinterlegungsstelle zu berücksichtigen, wenn sie aus dem Antrage oder seinen Unterlagen hervorgeht, oder wenn der Antragsgegner sie behauptet. Der Antragsgegner ist zu hören, es sei denn, dass der Antrag ohnedies abgelehnt werden soll, oder die Anhörung aus tatsächlichen Gründen untunlich ist.

§ 11.

Als zuständige Behörden im Sinne des § 14 Abs. 1 Ziffer 3 und des § 15 der Preussischen Hinterlegungsordnung gelten polnische Behörden, wenn sie infolge des Überganges der Staatshoheit oder nach den Bestimmungen der zwischen Polen und dem Deutschen Reich geschlossenen oder künftig zu schliessenden Abkommen für die Anordnung zuständig sind.

§ 12.

Als Vormundschaftsgericht im Sinne des § 21 der Preussischen Hinterlegungsordnung gilt ein Gericht des anderen Staates, wenn dessen Zuständigkeit auf den Bestimmungen der polnisch-deutschen Abkommen, betreffend die Überleitung der Rechtspflege, vom 20. September 1920 oder vom 12. April 1922 beruht, oder wenn die von dem Verfahren betroffene Person dem anderen Staate angehört und eine Vormundschaft (Pflegerchaft) im Inlande nicht eingeleitet ist.

§ 13.

Als Aufsichtsbehörde im Sinne des § 22 der Preussischen Hinterlegungsordnung gilt eine Behörde des anderen Staates, wenn sie infolge des Überganges der Staatshoheit oder nach den Bestimmungen der zwischen Polen und dem Deutschen Reich geschlossenen oder künftig zu schliessenden Abkommen für die Wahrnehmung der Aufsicht zuständig ist.

§ 14.

In den Fällen des § 28 Abs. 2 Ziffer 2 der Preussischen Hinterlegungsordnung sind die von Gerichten des anderen Staates innerhalb ihrer Zuständigkeit erlassenen Ausschlussurteile für die Hinterlegungs-

zytowego. Udzielenie wyroku wykluczającego do wiadomości urzędowi depozytowemu nastąpi także wówczas, gdy urząd ten należy do drugiego państwa.

§ 15.

(1) Jeżeli urząd depozytowy dopiero po odesłaniu polecenia do kasy dowie się o przeszkodzie, któraby po myśli niniejszego układu sprzeciwiała się wydaniu, wówczas stosuje się przepis § 23 pruskiej ustawy depozytovej.

(2) To samo stosuje się co do przeszkody, któraby po myśli §§ 4, 5 i § 7 niniejszego układu sprzeciwiała się oddaniu.

§ 16.

(1) Jeżeli wedle niniejszego układu jest lub będzie w miejsce pruskiego urzędu depozytowego właściwym odtąd polski urząd depozytowy lub w miejsce polskiego urzędu depozytowego odtąd pruski urząd depozytowy, wstępuje w stosunek przechowawcy w miejsce państwa oddającego państwo przejmujące.

(2) Wstąpienie to uważa się w przypadku, przewidzianym w § 3, za dokonane z chwilą wejścia w życie niniejszego układu, a w przypadku, przewidzianym w § 4, z chwilą wydania zarządzenia oddania. W tej chwili staje się państwo oddające wobec uprawnionego do odbioru wolnem od wszelkiego zobowiązania z tytułu stosunku przechowawcy, atoli w przypadkach, przewidzianych w § 4, jest ono wobec państwa przejmującego odpowiedzialnem za depozyt aż do czasu należytego i zupełnego oddania depozytu.

(3) Przejście odpowiedzialności na państwo przejmujące nie narusza praw osób interesowanych lub osób trzecich do państwa oddającego, o ile prawa te opierają się na ustawie z dnia 1 sierpnia 1909 r. o odpowiedzialności państwa i innych związków za naruszenie obowiązków służbowych przez urzędników przy wykonywaniu przez nich publicznej władzy (Zbiór ustaw pruskich str. 691), ani też do samych urzędników.

(4) Również nie mogą stać się czynności prawne, przedsiębiorane wobec oddającego urzędu depozytowego, z tego powodu nieskutecznymi, że wskutek wydania zarządzenia stał się właściwym już urząd depozytowy drugiego państwa, chyba, że państwo oddające stało się wolnem także wobec drugiego państwa od wszelkiego zobowiązania.

Art. 2.

(1) Postanowienia, zawarte w art. 1 §§ 4, 5 i § 7, stosują się także do tych depozytów, które znajdują się lub znajdować się będą w czasie po przejściu wymiaru sprawiedliwości w urzędach depozytowych Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem plebiscytowego obszaru górnośląskiego, lub bez względu na czas złożenia w urzędach depozytowych obecnego obszaru Państwa niemieckiego, z wyjątkiem plebiscytowego obszaru górnośląskiego, a które są w związku ze sprawą wymiaru sprawiedliwości, którą na podstawie układów polsko-niemieckich w przedmiocie przejścia wymiaru sprawiedliwości z dnia 20 września 1920 r.

stelle massgebend. Das Ausschlussurteil wird der Hinterlegungsstelle auch dann mitgeteilt, wenn diese dem anderen Staate angehört.

§ 15.

(1) Wird die Hinterlegungsstelle von einem nach Massgabe dieses Abkommens der Herausgabe entgegenstehenden Hindernis erst nach dem Abgange der Weisung an die Kasse in Kenntnis gesetzt, so findet der § 23 der Preussischen Hinterlegungsordnung Anwendung.

(2) Das gleiche gilt für ein der Abgabe der Hinterlegung auf Grund der §§ 4, 5 und 7 dieses Abkommens entgegenstehendes Hindernis.

§ 16.

(1) Soweit nach diesem Abkommen an Stelle einer polnischen fortan eine preussische oder an Stelle einer preussischen fortan eine polnische Hinterlegungsstelle zuständig ist oder wird, tritt der übernehmende Staat an Stelle des abgebenden in das Hinterlegungsverhältnis ein.

(2) Der Eintritt vollzieht sich in dem Falle des § 3 mit dem Inkrafttreten dieses Abkommens, in dem Falle des § 4 mit dem Erlass der Abgabeverfügung. Der abgebende Staat wird in dem gleichen Zeitpunkt dem zum Empfange Berechtigten gegenüber von jeder Verpflichtung aus dem Hinterlegungsverhältnisse frei, bleibt jedoch in den Fällen des § 4 dem übernehmenden Staat für die Hinterlegung, bis zu deren ordnungsmässiger und vollständiger Übergabe haftbar.

(3) Der Übergang der Haftung auf den übernehmenden Staat berührt nicht die Rechte der Beteiligten oder Dritter gegen den abgebenden Staat, soweit sie auf das Gesetz über die Haftung des Staates oder anderer Verbände für Amtspflichtverletzungen von Beamten bei Ausübung der öffentlichen Gewalt vom 1. August 1909 (Preussische Gesetzsammlung S. 691) gestützt werden, oder gegen die Beamten selbst.

(4) In gleicher Weise sollen Rechtshandlungen, die gegenüber der abgebenden Hinterlegungsstelle vorgenommen werden, nicht um deswillen unwirksam sein, weil infolge des Erlasses der Abgabeverfügung bereits eine Hinterlegungsstelle des anderen Staates zuständig geworden ist, es sei denn, dass der abgebende Staat auch dem anderen Staate gegenüber von jeglicher Verbindlichkeit frei geworden ist.

Art. 2.

(1) Die §§ 4, 5 und 7 des Artikels 1 finden auch auf solche Hinterlegungen Anwendung, die in der Zeit nach Übergang der Rechtspflege bei Hinterlegungsstellen der Republik Polen mit Ausnahme des oberschlesischen Abstimmungsgebiets oder ohne Rücksicht auf den Zeitpunkt der Hinterlegung bei Hinterlegungsstellen des jetzigen Deutschen Reichsgebiets mit Ausnahme des oberschlesischen Abstimmungsgebiets erfolgt sind oder erfolgen und im Zusammenhang mit einer Angelegenheit der Rechtspflege stehen, die auf Grund der polnisch-deutschen Abkommen, betreffend die Überleitung der Rechts-

lub z dnia 12 kwietnia 1922 r. oddano lub ma się oddać władzy sądowej drugiego państwa. W tym przypadku ma się oddać depozyt wymienionemu we wniosku lub w wezwaniu urzędowi depozytowemu drugiego państwa. Zresztą stosuje się odpowiednio postanowienia, zawarte w art. 1 §§ 8 do 16.

(2) Tak samo należy traktować depozyta, będące w związku ze sprawą wymiaru sprawiedliwości, którą oddano lub ma się oddać władzy sądowej drugiego państwa, choć oddanie to następuje nie na podstawie wymienionych poprzednio układów w przedmiocie przejścia wymiaru sprawiedliwości.

Art. 3.

§ 1.

Przy oddaniu depozytu drugiemu państwu lub przy wydaniu depozytu uprawnionemu do jego odbioru obowiązują następujące przepisy.

§ 2.

(1) Jeżeli na obszarze dawniejszej prowincji poznańskiej, zajętej przez Polskę przed wejściem w życie Traktatu Wersalskiego, złożono gotówkę przed dniem 15 lipca 1919 r., istnieje przypuszczenie, że depozyt złożono w walucie niemieckiej, przy później zaś złożonych depozytach, że depozyt złożono w polskiej walucie, chyba, że co innego wynika z kwitu depozytowego.

(2) Interesowani mogą prowadzić przeciw—dowód także za pomocą innych dokumentów, świadków lub znawców.

§ 3.

(1) Gotówkę (§§ 1, 6 i § 8 ust. 2 pruskiej ustawy depozytowej) należy oddać stosownie do tego, czy ją złożono w walucie polskiej, czy niemieckiej, urzędowi depozytowemu drugiego państwa w tej samej walucie.

(2) Państwo przejmujące winno depozyt mający się oddać przemienić w krajowy ustawowy środek płatniczy tylko wtedy, gdy o to wnosi jeden z interesowanych a inni interesowani na to się godzą.

(3) Jeżeli oddanie depozytu nie następuje po myśli ustępu 1 w krajowych środkach płatniczych przejmującego państwa, winien przejmujący urząd depozytowy o otrzymaniu depozytu uwiadomić pisemnie znanych mu interesowanych z tą uwagą, że w razie nieuczynienia, w myśl ust. 2 wniosku, depozyt oddany pozostanie nieoprocenowany, tak jak pieniądze niekasowe (paragraf 8, Pruskiej Ustawy Depozytowej).

(4) Jeżeli depozyt oddano Państwu Polskiemu, należy z uwiadomieniem, wspomnianem w ustępie 3, połączyć powiadomienie, że w razie zmiany na krajowe polskie środki płatnicze można w przyszłości uzyskać oprocentowanie depozytu tylko przez to, że zażąda się złożenia jego na książeczkę publicznej kasy oszczędności; wnioskowi takiemu należy zadość

pflege, vom 20. September 1920 oder vom 12. April 1922 an eine Justizbehörde des anderen Staates abgegeben ist oder wird. Die Hinterlegung wird in diesem Falle an die in dem Antrage oder dem Ersuchen bezeichnete Hinterlegungsstelle des anderen Staates abgegeben. Im übrigen finden die §§ 8—16 des Artikels 1 entsprechende Anwendung.

(2) In gleicher Weise sollen Hinterlegungen behandelt werden, die im Zusammenhang mit einer Angelegenheit der Rechtspflege stehen, die an eine Justizbehörde des anderen Staates abgegeben ist oder wird, auch wenn diese Abgabe nicht auf Grund der vorbezeichneten Überleitungsabkommen erfolgt.

Art. 3.

§ 1.

Für die Abgabe der Hinterlegung an den anderen Staat oder für die Herausgabe an den zum Empfange Berechtigten gelten die nachstehenden Vorschriften.

§ 2.

(1) Falls in den vor dem Inkrafttreten des Vertrages vom Versailles von Polen besetzten Gebieten der früheren Provinz Posen bares Geld vor dem 15. Juli 1919 hinterlegt wurde, wird Hinterlegung in deutscher Währung, bei späterer Hinterlegung solche in polnischer Währung vermutet, es sei denn, dass sich aus dem Hinterlegungsschein etwas anderes ergibt.

(2) Von den Beteiligten kann der Gegenbeweis auch durch sonstige Urkunden, Zeugen oder Sachverständige geführt werden.

§ 3.

(1) Bares Geld (§§ 1, 6 und 8 Abs. 2 der Preussischen Hinterlegungsordnung) wird, jenachdem es in polnischer oder deutscher Währung hinterlegt ist, in gleicher Währung an die Hinterlegungsstellen des anderen Staates abgeben.

(2) Der übernehmende Staat darf die abgegebene Hinterlegung in inländische gesetzliche Zahlungsmittel nur dann umsetzen, wenn ein Beteiligter es beantragt und alle übrigen Beteiligten sich damit einverstanden erklärt haben.

(3) Erfolgt die Abgabe der Hinterlegung gemäss Abs. 1 nicht in Zahlungsmitteln des übernehmenden Staates, so hat die übernehmende Hinterlegungsstelle von dem Eingang der Hinterlegung die bekannten Beteiligten schriftlich mit dem Bemerken in Kenntnis zu setzen, dass die abgegebene Hinterlegung, falls nicht ein Antrag nach Abs. 2 gestellt wird, als unverzinsliches, nicht kassenmässiges Geld (§ 8 der preussischen Hinterlegungsordnung) weiter behandelt werden muss.

(4) Wurde die Hinterlegung an den polnischen Staat abgegeben, so ist mit der in Abs. 3 erwähnten Nachricht die Mitteilung zu verbinden, dass im Falle der Umsetzung in inländische polnische Zahlungsmittel für die Zukunft eine Verzinsung der Hinterlegung nur dadurch zu erreichen ist, dass ihre Anlegung bei einer öffentlichen Sparkasse verlangt wird;

uczynić, choćby go uczynił tylko jeden z interesowanych.

§ 4.

Postanowienia zawarte w § 3 ustęp 1 stosują się przy wydaniu depozytu uprawnionemu do odbioru, chyba że gotówkę złożono w obszarze dawniejszej prowincji poznańskiej, zajętej przez Polskę przed wejściem w życie Traktatu Wersalskiego, w czasie od 25 stycznia 1919 do 31 grudnia 1919 r., a wydanie uprawnionemu do odbioru ma nastąpić bezpośrednio bez poprzedniego oddania depozytu drugiemu państwu. W tym przypadku przysługuje Państwu Polskiemu prawo złożony w walucie niemieckiej depozyt wydać swym obywatelom w walucie polskiej a to po kursie dnia, w którym depozyt przejęto. W tym względzie będzie miarodajny przeciętny kurs, który ustali Izba Handlowa w Poznaniu według urzędowych notowań kursu banknotów polskich w tym lub w ostatnim poprzednim dniu giełdowym w Berlinie, Gdańsku i Warszawie.

§ 5.

Papiery wartościowe i kosztowności należy wydać w stanie niezmienionym, chyba, że zmiana nastąpiła w czasie zarządu zgodnie z ustawowemi przepisami.

Artykuł 4.

§ 1.

(1) Polskie i niemieckie władze wymiaru sprawiedliwości winny we wszystkich sprawach, objętych niniejszym układem, udzielać sobie wzajemnie bezpośredniej pomocy prawnej w jaknajszerszym zakresie.

(2) Akta i załączniki, prowadzone dla spraw depozytowych, należy pozostawić właściwemu odtąd po myśli artykułu 1 §§ 2, 3 i § 6 urzędowi depozytowemu.

§ 2.

(1) Za oddanie depozytu na podstawie artykułu 1 § 4 oraz za udzielenie pomocy prawnej na podstawie artykułu 4 § 1 nie będzie pobierać się żadnych należności, stempli i wydatków.

(2) Jeżeli wedle postanowień niniejszego układu depozyt przechodzi do urzędu depozytowego drugiego państwa lub tam ma być oddany, nie policza się za czas aż do przejęcia lub oddania depozytu żadnych należności, stempli i wydatków.

§ 3.

(1) Przy oddaniu depozytów urzędowi depozytowemu drugiego państwa nie należy stosować wydatków lub w przyszłości wydać się mogących przez Państwa, zawierające niniejszy układ, przepisów, ogra-

diesem Verlangen ist stattzugeben, auch wenn es nur einer der Beteiligten stellt.

§ 4.

Die Bestimmungen des § 3 Abs. 1 finden auf die Herausgabe an den zum Empfange Berechtigter Anwendung, es sei denn, dass bares Geld in dem vor Inkrafttreten des Versailler Vertrages besetzten Gebiet der früheren Provinz Posen in der Zeit vom 25. Januar bis 31. Dezember 1919 hinterlegt worden ist und die Herausgabe an den Berechtigten unmittelbar ohne vorherige Abgabe der Hinterlegung an den anderen Staat erfolgt. In diesem Falle steht es dem polnischen Staate frei, eine Hinterlegung deutscher Zahlungsmitteln herauszugeben, und zwar zum Kurse des Tages, an dem die Hinterlegung angenommen wurde. Massgebend ist hierfür der von der Handelskammer in Posen festzustellende Durchschnittskurs der amtlichen Notierungen der polnischen Banknoten an den Börsen zu Warschau, Danzig und Berlin an diesem oder dem letzten vorhergehenden Börsentage.

§ 5.

Wertpapiere und Kostbarkeiten sind unverändert herauszugeben, es sei denn, dass bei ihrer Verwaltung gesetzlichen Vorschriften entsprechende Veränderungen eingetreten sind.

Art. 4.

§ 1.

(1) Die polnischen und die deutschen Justizbehörden haben in allen unter dieses Abkommen fallenden Angelegenheiten einander unmittelbare Rechtshilfe in weitestem Umfange zu leisten.

(2) Die über Hinterlegungssachen geführten Akten und Unterlagen sind der nach Artikel 1 §§ 2, 3 und 6 fortan zuständigen Hinterlegungsstelle zu überlassen.

§ 2.

(1) Für die Abgabe einer Hinterlegung auf Grund des Artikels 1 § 4 und für die Gewährung von Rechtshilfe auf Grund des Artikels 4 § 1 werden Gebühren, Stempel und Auslagen nicht erhoben.

(2) Soweit nach den Bestimmungen dieses Abkommens eine Hinterlegung auf eine Hinterlegungsstelle des anderen Staates übergeht oder an eine solche abzugeben ist, bleiben Gebühren, Stempel und Auslagen für die Zeit bis zum Übergange oder bis zur Abgabe der Hinterlegung ausser Ansatz.

§ 3.

(1) Bei der Abgabe von Hinterlegungen an Hinterlegungsstellen des anderen Staates sind die von den vertragschliessenden Staaten erlassenen oder noch zu erlassenden Vorschriften, die die

niczających wywów kapitałów, zakazujących wypłat za granicą lub obkładających wywóz kapitałów podatkami.

(2) Celem nie czynienia przeszkody w spiesznem załatwieniu spraw Państwo Polskie odnośnie do spraw depozytowych, objętych niniejszym układem, nie będzie robić użytku z przysługującego mu ewentualnie prawa likwidacji.

§ 4.

W zrozumieniu niniejszego układu uważa się za czas przejścia wymiaru sprawiedliwości odnośnie do obszaru dawniejszej prowincji poznańskiej, zajętego przez Polskę przed wejściem w życie Traktatu Wersalskiego, dzień 1 stycznia 1920 r., odnośnie zaś co do reszty obszaru dzień, w którym podpisano protokół zdawczy sądu (urzędu depozytowego).

Artykuł 5.

§ 1.

Postanowienia niniejszego układu stosują się tylko do depozytów sądów powiatowych.

§ 2.

Jeżeli przy zastosowaniu niniejszego układu miały się w pojedynczych przypadkach wyłonić nieprzewidziane w poprzednich przepisach trudności, Polski i Pruski zarząd wymiaru sprawiedliwości zastrzegają sobie prawo uregulowania takich przypadków osobnemi umowami.

§ 3.

Poprzednio podane postanowienia o właściwości i o postępowaniu przy załatwianiu zawisłych spraw depozytowych nie regulują pytania, na którego państwa ciężar ma się policzyć dokonany zwrot tych kwot, które złożono jako masy gotówkowe przed przejściem władzy państwowej. Rozstrzygnięcie tego pytania zastrzega się do czasu dokonania ogólnego finansowego rozliczenia.

§ 4.

(1) Jeżeli przed wejściem w życie niniejszego układu załatwiono depozyta przez to, że jedna ze Stron, zawierających układ, wydała je uprawnionemu do odbioru, wówczas odnosi się to i do ściągniętych już kosztów sądowych. Również nie będzie miało miejsca powtórne oddanie takich depozytów w myśl artykułu 1 § 4; finansowe rozliczenie między Stronami, zawierającemi układ, ureguje się w myśl § 3 niniejszego artykułu.

(2) Strony, zawierające układ, wręczają sobie wzajemnie wykaz depozytów, załatwionych w myśl ustępu 1.

Art. 6.

Układ niniejszy wchodzi w życie z upływem tego miesiąca kalendarzowego, w którym go podpisano.

Ausfuhr von Kapital beschränken, die Zahlung nach dem Auslande verbieten oder mit Steuern belegen, nicht anzuwenden.

(2) Um eine schleunige Abwicklung nicht zu hindern, wird der Polnische Staat von einem ihm etwa zustehenden Rechte der Liquidation hinsichtlich der in diesem Verträge geregelten Hinterlegungen keinen Gebrauch machen.

§ 4.

Als Zeitpunkt des Überganges der Rechtspflege im Sinne dieses Abkommens gilt in Ansehung der vor dem Inkrafttreten des Friedensvertrages von Polen besetzten Teile der früheren Provinz Posen der 1. Januar 1920, im übrigen der Tag, an welchem das Übergabeprotokoll des Gerichts (Hinterlegungsstelle) vollzogen worden ist.

Art. 5.

§ 1.

Die Bestimmungen dieses Abkommens finden nur auf Hinterlegungen bei Kreisgerichten (Amtsgerichten) Anwendung.

§ 2.

Soweit sich bei Anwendung des vorliegenden Abkommens in Einzelfällen besondere, durch die vorstehenden Bestimmungen nicht behobene Schwierigkeiten ergeben sollten, bleibt es der Polnischen und der Preussischen Justizverwaltung überlassen, über die Regelung derartiger Fälle gesonderte Vereinbarungen zu treffen.

§ 3.

Die vorliegenden Vereinbarungen über die Zuständigkeit und das Verfahren für die Abwicklung schwebender Hinterlegungssachen regeln nicht die Frage, zu Lasten welches Staates die Herausgabe derjenigen Beträge geht, die vor Übergang der Staatshoheit als Barmasse hinterlegt worden sind. Die Entscheidung hierüber bleibt der allgemeinen finanziellen Abrechnung vorbehalten.

§ 4.

(1) Sind vor Inkrafttreten dieses Abkommens von einem der vertragschliessenden Teile Hinterlegungen durch Herausgabe an den Berechtigten erledigt, so soll es damit, auch hinsichtlich der bereits eingezogenen Kosten, sein Bewenden haben. Ebenso findet eine nachträgliche Abgabe dieser Hinterlegungen gemäss Artikel 1 § 4 nicht statt; die finanzielle Abrechnung unter den vertragschliessenden Teilen regelt sich nach § 3 dieses Artikels.

(2) Ein Verzeichnis der gemäss Absatz 1 erledigten Hinterlegungen wird gegenseitig ausgetauscht werden.

Art. 6.

Dieser Vertrag tritt mit Ablauf des Kalendermonats in Kraft, in welchem er unterzeichnet wurde,

W dowód powyższego pełnomocnicy podpisali niniejszy układ i zaopatrzyli go swemi pieczęciami.

Wygotowano w dwóch egzemplarzach.

Drezno, d. 24 lutego tysiąc dziewięćset dwudziestego trzeciego roku.

(L. S.) *Tadeusz Zajączkowski*

(L. S.) *K. Stockhammern*

Zu Urkund dessen haben die Bevollmächtigten diesen Vertrag unterzeichnet und mit ihren Siegeln versehen.

So geschehen in polnischer und deutscher Urschrift zu Dresden am 24. Februar Neunzehnhundert-dreiundzwanzig.

(L. S.) *K. Stockhammern*

(L. S.) *Tadeusz Zajączkowski*

270.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 29 marca 1923 r.

w sprawie zaliczenia gminy wiejskiej Kartuzy, w powiecie kartuskim województwa pomorskiego w poczet miast.

Na mocy § 1 ustęp 2 pruskiej ordynacji wiejskiej dla siedmiu wschodnich prowincji z dnia 3 lipca 1891 (Zbiór ustaw pr. str. 233) i art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 75, poz. 511) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę wiejską Kartuzy, w powiecie kartuskim województwa pomorskiego, zalicza się w poczet miast, mających prawo rządzenia się podług przepisów pruskiej ordynacji miejskiej dla sześciu wschodnich prowincji z dnia 30 maja 1853 (Zbiór ustaw pr. str. 261) zmienionej rozporządzeniem Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. (Dz. U. R. P. № 71, poz. 490).

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Sikorski*

271.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 5 marca 1923 r.

w przedmiocie utworzenia wydziałów emerytur i rent w izbach skarbowych w Warszawie, Poznaniu i Krakowie.

Na podstawie art. 2, 3, 12 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. z r. 1919 № 65, poz. 391) zarządza się co następuje:

Tworzy się wydziały emerytur i rent w izbach skarbowych w Warszawie, Poznaniu i Krakowie. Wydziały te dzielą się na dwa oddziały, a to na oddział emerytur i oddział rent.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

272.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 19 marca 1923 r.

w przedmiocie domów bankowych i kantorów wymiany na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego.

Na mocy art. 13 ustawy z dnia 23 marca 1920 r. o nadzorze nad przedsiębiorstwami bankowymi i kantorami wymiany (Dz. U. R. P. № 30 poz. 175), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1921 r. w sprawie przekazania Ministrowi Skarbu administracji skarbowej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. 1922 r., № 4, poz. 19) oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie zniesienia Ministerstwa b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 30, poz. 247) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp 1 paragrafu 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 października 1922 r. w przedmiocie domów bankowych i kantorów wymiany na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego (Dz. U. R. P. № 101, poz. 924) otrzymuje brzmienie następujące:

„1) świadectwo właściwej władzy administracyjnej stałego miejsca zamieszkania petenta, że jest on obywatelem polskim i liczy przynajmniej 21 lat życia”.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*